

Till Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Riktlinjer för barnomsorg på obekvämt arbetstid

Remiss från kommunstyrelsen (KS-dnr 321-1360-2015).

Förslag till beslut

1. Tjänsteutlåtandet utgör svar på remissen
2. Omedelbar justering

Olle Johnselius
stadsdelsdirektörGunilla Davidsson
verksamhetsområdeschef

Sammanfattning

Enligt skollagen ska kommunen erbjuda omsorg på obekvämt arbetstid för barn då förskola eller fritidshem inte erbjuds. Stadsledningskontoret har genomfört en översyn av stadens riktlinjer för barnomsorg på obekvämt arbetstid. Syftet med översynen har varit att skapa tydlighet gentemot medborgarna och likvärdighet i bedömningarna av omsorgen.

I förvaltningens svar redovisas stadsledningskontorets förslag till riktlinjer, förslag till att utforma ett för staden gemensamt ansökningsförfarande samt en översyn av ersättningsmodellen för omsorg på obekvämt arbetstid. Förvaltningen ställer sig bakom förslaget i sin helhet och instämmer särskilt i att en översyn av ersättningsmodellen är central för en, mellan stadsdelsnämnderna, likvärdig organisationen av omsorg på obekvämt arbetstid.

Bilagor

- 1 Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande 2015-03-19
- 2 Stadsledningskontorets förslag till riktlinjer för omsorg på obekvämt arbetstid
- 3 Utbildningsförvaltningens promemoria – Utredning av; Omsorg på obekvämt arbetstid (dnr 5.1.2.-8222/2014)

Remissbehandling

Kommunstyrelsen har, för yttrande, remitterat ett av stadsledningskontoret den 19 mars 2015 upprättat tjänsteutlåtande "Riktlinjer för barnomsorg på obekväm arbetstid" till samtliga stadsdelsnämnder, utbildningsnämnden, arbetsmarknadsnämnden och stadsledningskontoret. Remisstiden för Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd sträcker sig till den 25 maj 2015.

Kommunfullmäktiges uppdrag

I samband med kommunfullmäktiges behandling av stadens budget för år 2014 fick kommunstyrelsen tillsammans med utbildningsnämnden och stadsdelsnämnderna i uppdrag att göra en översyn av stadens riktlinjer för barnomsorg på obekväm arbetstid.

Enligt skollagen ska kommuner sträva efter att erbjuda omsorg för barn under den tid då förskola och fritidshem inte erbjuds med hänsyn tagen till vårdnadshavares förvärvsarbete. För närvarande finns inga stadsövergripande riktlinjer för omsorg på obekväm arbetstid. Verksamheten har reglerats av stadens regler för intagning och plats i förskola och pedagogisk omsorg.

Utbildningsnämndens utredning

Under 2014 har utbildningsnämnden genomfört en utredning för att inventera i vilka former verksamheten bedrivs och vilka bedömningar som ligger till grund för beslut om omsorg. Stadsdelsnämnderna har bidragit med underlag och synpunkter till utredningen. Rinkeby-Kista stadsdelsförvaltning har varit representerad i en av utbildningsnämnden tillsatt arbetsgrupp. Utifrån utredningen har förslag till riktlinjer för obekväm arbetstid utformats.

Cirka 80 000 barn i Stockholms stad är inskrivna i förskola och fritidshem. Av dessa har 153 barn och elever under våren 2014 beviljats omsorg på obekväm arbetstid mer än 30 timmar i månaden. Barnen och eleverna är jämnt fördelade mellan förskola och skola samt mellan kommunala och privata utförare. Utredningen visar att samtliga stadsdelsnämnder använder stadens regler för antagning och plats i förskola och pedagogisk omsorg som grund för bedömning. Dessa regler ligger också i linje med andra kommuners regler. Grundläggande är att det är en behovsprövad omsorg och att det är föräldrars möjlighet till förvärvsarbete som är utgångspunkt för bedömningen.

Utredningen visar att omsorgen idag erbjuds i två olika former. Dels lokalbaserat i befintliga pedagogiska lokaler, dels som omsorg utförd i vårdnadshavarens hem. Utredningen visar också att omsorgen i allt högre utsträckning erbjuds lokalbaserat.

Organisatoriskt ansvarar stadsdelsnämnderna för bedömningar som berör de kommunalt drivna förskolorna, rektorerna för de kommunala skolorna samt utbildningsnämnden för fristående verksamheter. För att skapa likvärdighet förordas samordning och centralisering av bedömningarna.

Omsorg på obekvämlig arbetstid ingår i den av kommunfullmäktige beslutade schablonen för förskola respektive fritidshem. Utredningen visar att frågan om en högre grad av prestationsbaserad ersättning skulle vara att föredra bör utredas vidare. Utbildningsnämndens utredning bifogas i sin helhet.

Stadsledningskontorets förslag

Riktlinjer för omsorg på obekvämlig arbetstid föreslås omfatta barn och elever skrivna i Stockholm i åldrarna 1 till 13 år och ska erbjudas oavsett om de är inskrivna i ordinarie verksamhet eller inte. Omsorgen riktar sig till vårdnadshavare som har sitt arbete utanför stadens ramöppettider, 6.30 – 18.30. Det kan vara ensamstående förälder eller sammanboende föräldrar som båda har arbetstider utanför ramöppettiderna. För att bevilja omsorg krävs att behovet är regelbundet och kontinuerligt. I antalet beviljade timmar ingår restid till och från arbetet samt tid då vårdnadshavare sover efter nattarbete. De föreslagna riktlinjerna anger därför ingen övre gräns för antal timmar som kan beviljas. Staden ska i första hand erbjuda omsorg i befintliga lokaler för förskola och fritidshem. Om särskilda skäl föreligger kan undantagsvis omsorg i hemmet erbjudas. Omsorgen beviljas terminsvis och plats ska erbjudas inom tre månader från det en komplett ansökan inlämnats. Stadsledningskontorets förslag till riktlinjer bifogas i sin helhet.

För likvärdighet i bedömning av omsorg på obekvämlig arbetstid föreslås att en för staden gemensam blankett för ansökan tas fram där det tydligt framgår vilka underlag som ska bifogas ansökan för bedömning. Stadsdelsnämnderna föreslås fortsatt vara ansvariga för bedömning av omsorgsbehovet gällande familjer i de kommunala förskolorna. Stadsledningskontoret föreslår även att kommunstyrelsen får i uppdrag att göra en översyn av ersättningsmodellen för omsorg på obekvämlig arbetstid och föreslå eventuella förändringar till kommunfullmäktiges budget för 2016.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen har inget att invända mot stadsledningskontorets förslag till riktlinjer för omsorg på obekvämlig arbetstid. Förvaltningen instämmer i att ett för staden gemensamt ansökningsförfarande kommer att skapa tydlighet gentemot medborgarna och likvärdighet i stadsdelsnämndernas bedömning av ansökningarna.

Särskilt viktigt bedömer förvaltningen förslaget om att i huvudsak bedriva omsorgen i befintliga pedagogiska lokaler och endast undantagsvis i vårdnadshavarens hem. Förvaltningens bedömning är att detta kommer att bidra till att en kvalitativt god och säker omsorg kan bedrivas. Slutligen vill förvaltningen betona vikten av en översyn av ersättningsmodellen då detta kommer att bidra till en ökad likvärdighet i organisationen av omsorg på obekvämlig arbetstid.